

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4287/2022
15.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миле Ранкић, адвокат из ..., против туженог ЈП „ЕПС“ Београд - огранак РБ „Колубара“ Лазаревац, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2527/22 од 16.08.2022. године, у седници одржаној 15.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2527/22 од 16.08.2022. године тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 77/21 од 22.06.2022. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка плати 94.598,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П1 77/21 од 22.06.2022. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име мање исплаћене зараде по основу сменског рада исплати појединачне месечне износе за период ближе одређен овим ставом изреке са законском затезном каматом почев од дана доспелости сваког појединачног износа па до исплате и да му на име накнаде штете због мање исплаћене накнаде за време коришћења годишњег одмора исплати појединачне месечне износе за период ближе одређен овим ставом изреке са законском затезном каматом почев од дана доспелости сваког појединачног износа па до исплате, као и да на досуђене новчане износе уплати за тужиоца доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду ПИО. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати 66.220,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2527/22 од 16.08.2022. године, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је одбијен, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име мање исплаћене зараде по основу сменског рада исплати за период од фебруара 2019. године до фебруара 2022. године, појединачне месечне износе са законском

затезном каматом ближе означеном као у ставу првом изреке, на име накнаде штете због мање исплаћене накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора за период од маја 2017. године до децембра 2021. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом ближе означеном као у ставу првом изреке као и да за тужиоца на ове износе уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање надлежном Републичком фонду ПИО. Преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и обавезан тужилац да туженом на име трошкова поступка плати 1.950,00 динара, а одбијен као неоснован захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу на име трошкове поступка плати 66.220,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до исплате (став први изреке). Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова другостепеног поступка плати 30.640,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог на неодређено време и рад обавља тако што сваки други дан ради у времену од 7 до 19 часова. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке следи да тужени у спорном периоду није увећао зараду тужиоцу за рад у смени у проценту од 8,9% на начин прописан чланом 38. став 1. тачка 4. Посебног колективног уговора за Електропривреду Србије („Службени гласник РС“, број 15/15) тако да је исплаћена мања зарада за рад у смени у укупном износу од 223.554,24 динара, а у складу са чланом 42. Посебног колективног уговора исплаћена је и мања накнада зараде за време коришћења годишњег одмора у укупном износу од 52.425,83 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца усвојио и туженог обавезао да му накнади штету на име мање исплаћене зараде по основу сменског рада и на име накнаде штете због мање исплаћене накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора, за спорни период, и обавезао је туженог да на те износе тужиоцу уплати надлежном Републичком фонду за ПИО запослених доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање по стопама и основицама које важе на дан уплате, применом члана 38. став 1. тачка 4. Посебног колективног уговора за Електропривреду Србије, члана 8. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 33/13) у вези члана 108. став 4. и члана 114. став 1. истог закона.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неосноване тужбене захтеве тужиоца, јер је закључио да чињеница да је тужилац сваки други дан радио у периоду од 7 до 19 часова не води закључку да је тужилац обављао сменски рад већ је, супротно томе обављао рад у једној смени која је трајала 12 сати, а смену није мењао. Због тога, по мишљењу другостепеног суда, тужиоцу не припада увећана

зарада за сменски рад прописана Посебним колективним уговором за Електропривреду Србије у износу од 8,9%, а с тим у вези ни разлика накнаде зараде за месеце у којима је користио годишњи одмор.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је погрешно применио материјално право.

Чланом 108. став 4. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 75/14), прописано је да општим актом и уговором о раду могу да се утврде и други случајеви у коме запослени има право на увећану зараду, као што је увећање зараде по основу рада у сменама.

Посебан колективни уговор за Електропривреду Србије („Службени гласник РС“, број 15/15), у члану 38. став 1. тачка 4. предвиђа да се основана зарада запосленог увећава за рад у сменама за 8,9%.

Према Директиви Европске уније 2003/88-ЕС, сменски рад је дефинисан као начин организације рада у коме радници мењају једни друге на истом радном месту у складу са одређеним обрасцем, укључујући и образац ротирања, који може бити непрекидан или без прекида (континуиран или дисконтинуиран), изискујући потребу да радник ради у различито време током одређеног периода, дању или ноћу, а турнус се у свом језичком начину изједначава са сменским радом. Директива Европске уније није извор права али њена садржина помаже тумачењу појма сменског рада.

Тужилац је у спорном периоду радио по моделу радног времена 12/36 што значи да је обављао рад у сменама, а тужени му није увећао зараду у складу са чланом 38. став 1. тачка 4. Посебног колективног уговора за Електропривреду Србије и члана 108. став 4. Закона о раду, па је првостепени суд правилно усвојио тужбени захтев тужиоца и обавезао туженог на исплату тражених разлика које је тужени дужан да му исплати, као и доприносе за пензијско и инвалидско осигурање код Републичког фонда за ПИО на основу члана 2, 3. и 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, 84/04... 5/16).

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и члана 154. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом члана 416. став 1. ЗПП.

Тужилац је успео у ревизијском поступку, са којих разлога му припада право на накнаду трошкова тог поступка на основу члана 153. и 154. ЗПП. Трошкови признати тужиоцу обухватају његове издатке на име ангажовања пуномоћника, адвоката, и то за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара, применом важеће Адвокатске тарифе и за судске таксе на ревизију у износу од 30.639,20 динара и таксе на одлуку по ревизији у износу од 45.958,80 динара, на основу важеће Таксене тарифе.

Са напред наведених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу другом изреке донео применом члана 165. став 2. ЗПП.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић